

Histopatologické změny v kůži/PGS

Tento článek je určen pro postgraduální studium

Prosíme, neprovádějte věcné editace, nemáte-li potřebnou kvalifikaci.
Editujte s rozvahou. Věcné změny nejprve projednejte v diskusi.

Histopatologické změny v kůži se vyznačují především tím, že vztah mezi morfologickým obrazem a diagnózou je v některých případech poměrně volný, diagnóza může být stanovena až po konfrontaci histopatologického nálezu s klinickým obrazem pacienta včetně jeho věku, pohlaví a případných dalších přidružených chorob.

Zpracování preparátu

Vzorek může být odebrán obvykle jedním ze třech následujících způsobů:

- **Seříznutí skalpelem** (shave technika), při které je seříznut jen tenký plátek svrchní vrstvy kůže. Vzorek lze obvykle rozříznout na poloviny nebo třetiny, do bločku by měl být zalit. Řeznou plochu lze označit inkoustem.
- **Punkční biopsie**, při které je odebrán kruhový vzorek kůže speciálním nástrojem. Biopsie jde více do hloubky než jen seříznutí, ale nemusí být zachyceny všechny vrstvy kůže a podkoží. Odebraný disk, pokud má průměr větší než 4 mm, se přikrajuje v rovině rovnoběžné s osou vzorku.
- **Eliptická excize z ložiska**, při které je provedena chirurgická excize zahrnující vzorek ložiska, případně ložisko celé. Výhodou je, že biopsie zasahuje dostatečně hluboko do podkoží. Postup přikrojení je ovlivněn zvyklostmi pracoviště. Řezné plochy mohou být označeny tuší a vzorek je prokrájen v rovinách kolmých ke kožnímu krytu. Počet zalévanych vzorků závisí na zvyklostech pracoviště a na předpokládané diagnóze.

Základní barvení dermatopatologických preparátů je hematoxylin-eosin.

Základní dermatopatologické pojmy

- **Akantolýza** je projevem poškození desmosomů mezi keratinocyty. Dochází ke ztrátě buněčné koheze a k zakulacování poškozených buněk.
- **Akantóza** je ztlustění stratum germinativum epidermis.
- **Bulla** je intraepidermální nebo subepidermální dutina.
- **Koloidní tělíska** jsou oválné až okrouhlé apoptotické keratinocyty nacházející se poblíž bazální membrány epidermis. Synonymní název je **Civatteho tělíska**.
- **Dyskeratóza** je abnormální předčasná keratinizace keratinocytů. Dyskeratotické keratinocyty mají jasně eosinofilní cytoplasmu.
- **Epidermolýza** je porucha ve stratum granulosum charakterizovaná perinukleárním projasněním, otokem a nepravidelnými granuly keratohyalinu.
- **Eroze** je částečné ztráta epidermis ve smyslu chybění vnějších vrstev.
- **Exocytóza** je označení přítomnosti zánětlivého infiltrátu v epidermis.
- **Hyperkeratóza** je ztlustění stratum corneum.
  - **Ortokeratotická hyperkeratóza (ortokeratóza)** zachovává normální vyžrávání keratinocytů.
  - **Parakeratotická hyperkeratóza (parakeratóza)** je spojena s patologickým vyžráváním, ve stratum corneum jsou patrná buněčná jádra.
- **Krusta** je nakupení parakeratotické drtě, degenerovaných zánětlivých buněk a exsudátu na povrchu epidermis.
- **Leukocytoklasie** je označení karyorhexe a rozpadu neutrofilů.
- **Lichenoidní změny** spočívají v destrukci bazálních keratinocytů. Poměrně častý je pruhovitý lymfocytární infiltrát, který doprovází změny keratinocytů (dyskeratózu).
- **Papilomatóza** je abnormální prodloužení papil v dermis.
- **Pseudoepiteliomatózní hyperplazie** je akantóza, která připomíná skvamocelulární karcinom.
- **Pustula** je bula vyplněná neutrofily.
- **Spongióza** je mezibuněčný intraepiteliální edém.
- **Vakuolární změny** jsou způsobeny destrukcí bazálních keratinocytů. Nejprve jsou přítomny intracytoplasmatické vakuoly v bazálních keratinocytech, ty se později zvětšují a keratinocyty mohou zanikat.
- **Vřed (ulcus)** je ztráta epidermis v celé tloušťce, poškození hlubších struktur závisí na hloubce léze.

Odkazy

Související články

- Histopatologické změny v kůži

Literatura

- MILLS, S.E., et al. *Sternberg's Diagnostic Surgical Pathology*. 5. vydání. Lippincott Williams & Wilkins,

